

SOK-YHTYMÄ

TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 1.1.–31.12.2020

SOK-YHTYMÄN TILINPÄÄTÖSTIEDOTE 2020

Hallituksen toimintakertomus 3

Konsernitilinpäätös, IFRS 9

Konsernitase 10
Konsernin rahavirtalaskelma 11
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista 12
Tuloslaskelman ja taseen laatimisperiaatteet 13
Käyvän arvon hierarkia 14
Segmentti-informaatio 16
Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet 18
Lähipiiritapahtumat 18
Vakuudet ja vastuusitoumukset 19
Tunnusluvut 20

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Toimintaympäristön kehitys

Suomen taloudessa ja yhteiskunnassa elettiin vuonna 2020 poikkeuksellisia aikoja maailman laajuisen pandemian levitessä Suomeen alkuvuonna. Yhteiskunnassa on koettu kuluvan vuoden aikana useita erilaisia rajoitustoimia, joilla on pyritty hidastamaan ja estämään koronatartuntojen määrää. Rajoitteilla on kuitenkin ollut merkittävä vaikutus tavaroiden ja palveluiden vaihdantaan. Suomen talous supistui vuonna 2020 Suomen keskuspankin mukaan noin 3,8 prosenttia, mikä on euroalueella keskimääräistä pienempi. Pienentyneellä talouden kasvulla on vaikutuksia talousalueen kykyyn käynnistää tulevaisuudessa investointeja. Mikäli koronarokotteet mahdollistavat joukkoimmuniteetin ja pysäyttävät myöhemmin pandemian, eri ennusteiden mukaan Suomen talous nousee yksityisen kulutuksen avulla lähivuosina yli kahden prosentin kasvuun. Suomi aloitti ensimmäiset rokotukset vuonna 2020 joulukuussa, ja vuoden 2021 aikana markkinoille odotetaan tulevan useampi koronarokote. Alkavan vuoden talouskasvu tulee ennusteiden perusteella olemaan 2,2 prosenttia kotimaisen kulutuksen kasvun ansiosta. Kasvuun kuitenkin vaikuttaa merkittävästi epidemian mahdollinen kiihtyminen alkuvuoden aikana, jolloin rokotteita ei ole vielä laajasti saatavilla. Työttömyyden kasvun ennustetaan vuoden 2020 aikana pysähtyvän ja kääntyvän laskuun vuoden 2021 aikana ja palautuvan hitaasti pandemiaa edeltävälle tasolle lähivuosien aikana. Inflaation odotetaan olevan ensi vuonna noin prosentin luokkaa Suomessa. Korkotasojen oletetaan pysyvän poikkeuksellisen matalana myös vuonna 2021, mikä osaltaan tukee talouden elpymistä.

Kaupan alan odotetaan jatkavan hidasta kasvua, mutta myös vähittäiskaupan kehitys on riippuvainen Suomen pandemiatilanteesta ja rokotesuojan onnistumisesta. Päivittäistavarakaupan volyymien kasvu on ollut voimakasta. Kuluttajien kiinnostus ruuan verkkokauppaan on myös kasvanut pandemian aikana ja tilaukset ovat lisääntyneet.

Majoitus- ja ravitsemiskaupan toimialan odotetaan toipuvan täysimääräisesti vasta pandemian päätyttyä. Kansainvälisen turismin ja liikematkustuksen käynnistyminen tulevat nostamaan käyttöasteita, mutta toipuminen pandemiaa edeltävälle tasolle voi kestää vuosia. Ravitsemispalvelujen liikevaihto arvioidaan pysyvän poikkeuksellisen alhaisella tasolla yhtäältä ihmisten välttäessä kontakteja ja toisaalta ravintoloiden asiakasmääriä rajoittavan lainsäädännön takia.

S-ryhmän kehitys 1.1.–31.12.2020

S-ryhmän muodostavat osuuskaupat ja SOK tytäryhtiöineen. S-ryhmän veroton vähittäismyynti oli vuonna 2020 11 625 miljoonaa euroa, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen verrattuna 0,7 prosenttia.

S-ryhmän veroton vähittäismyynti liiketoiminta-alueittain	**Milj. €**	**+/- % ed.v.**
Prisma*	3 877	+8,8
S-market	3 784	+7,7
Sale	749	+8,8
Alepa	411	+4,4
Herkku	71	-16,0
Muu marketkauppa	5	-23,6
Marketkauppa yhteensä*	**8 898**	**+7,8**
Rautakauppa	126	-6,8
Liikennemyymälä- ja polttonestekauppa	1 470	-14,4
Tavaratalo- ja erikoisliikekauppa	236	-18,8
Matkailu- ja ravitsemiskauppa*	439	-47,8
Auto- ja autotarvikekauppa	423	-3,2
Muut	33	-17,2
S-ryhmä yhteensä*	**11 625**	**-0,7**

*Sisältää lähialueiden (Viro ja Pietari) vähittäismyynnin

S-ryhmässä oli joulukuun lopussa 1 849 toimipaikkaa, kun niitä oli 1 854 edellisen vuoden vastaavana ajankohtana.

Alueosuuskauppojen lukumäärä oli vuoden 2020 lopussa 19 ja paikallisosuuskauppojen kuusi.

Bonusjärjestelmään kuuluviin osuuskauppoihin liittyi vuoden 2020 aikana 70 111 uutta jäsentä. Asiakasomistajien kokonaisjäsenmäärä oli vuoden lopussa 2 453 715. Bonusta asiakasomistajille maksettiin yhteensä 358 miljoonaa euroa.

S-ryhmän investoinnit olivat 642 miljoonaa euroa, kun ne vuotta aikaisemmin olivat 498 miljoonaa euroa.

S-ryhmän yhteenlaskettu konsolidoimaton tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 199 miljoonaa euroa voitollinen, kun tulos edellisenä vuonna oli 367 miljoonaa euroa. S-ryhmän tuloksen heikkenemiseen vaikuttaa merkittävimmin matkailu- ja ravitsemiskaupan tuloksen vajoaminen edellisvuodesta pandemian vaikutusten myötä. Vaikka marketkaupan tulos selvästi parani kasvaneen myynnin myötä, jäi kokonaisuus kuitenkin edellisvuotta alemmalle tasolle. Osuuskauppojen yhteenlaskettu tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja oli 235 miljoonaa euroa voitollinen, kun se edellisenä vuonna oli 299 miljoonaa euroa. SOK-yhtymän tulos ennen veroja (IFRS) oli 36 miljoonaa euroa tappiollinen, kun se edellisenä vuonna oli 67 miljoonaa euroa voitollinen.

Taloudellinen kehitys

SOK:n toiminta

SOK on SOK-yhtymän emoyhteisö. SOK:n tehtävänä on sääntöjensä mukaan S-ryhmän keskusliikkeenä edistää ja kehittää osuuskauppojen ja muiden S-ryhmään kuuluvien yhteisöjen toimintaa, ohjata ja valvoa ryhmän kokonaisvoimavarojen tehokasta käyttöä sekä valvoa S-ryhmän ja sen eri osien toimintaa ja etuja.

SOK vastaa S-ryhmän strategisesta ohjauksesta. Sen tehtävät muodostuvat ketjuohjaus-, asiakasomistaja- ja markkinointipalvelujen sekä muiden ryhmä- ja konsernipalvelujen tuottamisesta S-ryhmän yrityksille sekä näihin palveluihin ja muuhun S-ryhmän toimintaan liittyvästä kehittämistoiminnasta. S-ryhmän liiketoiminnan kannalta keskeisiä palveluita ovat lisäksi hankinta- ja valikoimapalvelut.

Liiketoimintaa harjoittavien tytäryhtiöidensä kautta SOK monipuolistaa asiakasomistajille suunnattua palvelutarjontaa S-ryhmässä. Lisäksi SOK harjoittaa tytäryhtiöidensä kautta market- sekä matkailu- ja ravitsemiskauppaa Virossa ja Pietarissa.

SOK-yhtymän taloudellinen kehitys 1.1.–31.12.2020

SOK-yhtymän liikevaihto 1.1.–31.12.2020 oli 7 600,4 miljoonaa euroa, jossa on 1,3 prosenttia lisäystä edelliseen vuoteen verrattuna.

SOK-yhtymän liikevoitto (IFRS) oli -2,6 miljoonaa euroa (102,2 milj. €). Ulkomaisen liiketoiminnan osuus liikevaihdosta oli 3,8 prosenttia (4,4 %) eli 290,3 miljoonaa euroa.

SOK-yhtymän taloudellista asemaa ja tulosta kuvaavat seuraavat tunnusluvut.

SOK-yhtymä	31.12.2020	31.12.2019	31.12.2018
Liikevaihto, milj. €	7 600,4	7 496,6	7 303,5
Liikevoitto, milj. €	-2,6	102,2	60,7
Liikevoitto, %	0,0	1,4	0,8
Oman pääoman tuotto, %	-4,7	9,9	7,5
Omavaraisuusaste, %	21,1	24,0	38,4

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos (FAS) liiketoiminta-alueittain (segmenteittäin)

SOK-yhtymän operatiivinen liikevaihto ja liiketulos on jaettu operatiivisen seurannan mukaisiin kauppatoiminnan liiketoiminta-alueisiin. Lisäksi operatiivisesti seurataan pankkitoiminnan liiketulosta

	Liikevaihto Milj. €	Muutos, milj. €	Operatiivinen liiketulos Milj. €	Muutos, milj. €
Marketkauppa	+269,1	-7,0	-3,8	+0,3
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	+102,7	-178,4	-61,2	-94,2
Hankinta- ja palvelutoiminta	+7 334,9	+271,1	+15,3	-1,9
Kiinteistöliiketoiminta	+68,1	-16,1	+14,0	-3,2
Pankkitoiminnan tulos			+5,9*	-3,3
Sisäiset eliminoinnit ja muut	-174,4	+34,2	-1,6	+4,0
SOK-yhtymä yhteensä	**+7 600,4**	**+103,7**	**-31,5**	**-98,3**

*S-Pankin osakkuusyhtiötulos on tulos verojen jälkeen.

SOK-yhtymässä ja erityisesti matkailu- ja ravitsemiskaupan yksiköissä aloitettiin keväällä kulujen sopeuttaminen vallitsevan markkinakysynnän mukaiseksi. Toimenpiteet sisälsivät vuokrien uudelleenneuvotteluja, lomautuksia, henkilöiden työtehtävien uudelleen järjestelyjä, muiden kiinteiden kulujen hallintaa sekä toiminnan uudelleenjärjestelyjä.

Rahoitus

Covid-19-pandemian vaikutukset ovat heikentäneet SOK-yhtymän tuloksellisuutta ja kassavirtaa, mutta rahoitustilanne on pysynyt edelleen hyvänä. Myöskään luottotappioriskit eivät ole kasvaneet merkittävästi.

Pandemian vaikutuksiin varauduttiin keväällä kasvattamalla konsernin valmiusluottolimiittien määrää 60 milj. eurolla. Tilinpäätöshetken jälkeen on allekirjoitettu uusi 70,0 milj. euron suuruinen valmiusluottolimiitti ja pidennetty aikaisempien valmiusluottolimiittien voimassaoloaikaa 1 – 2 vuodella. Muutosten yhteydessä valmiusluottolimiitit hinnoiteltiin uudelleen ja otettiin käyttöön vastuullisen rahoituksen tunnuslukumittarit. Taloudellisiin kovenantteihin ja niiden raja-arvoihin ei tehty muutoksia. Valmiusluottolimiittejä ei ole käytetty tilikauden aikana eikä niiden ehtoihin ole kohdistunut laiminlyöntejä.

SOK-yhtymän korolliset velat olivat vuoden lopussa 1 319,1 miljoonaa euroa (1 178,9 milj. €). Korollisista veloista 1 304,1 milj. euroa koostuu IFRS 16 -standardin mukaisista vuokrasopimusveloista (1 178,9 milj. €). Velkaantumisaste (gearing) oli 189,9 prosenttia (146,6 %). SOK-yhtymän omavaraisuusaste oli 21,1 prosenttia (24,0 %).

SOK-yhtymällä oli joulukuun lopussa likvidejä varoja 166,8 miljoonaa euroa (206,6 milj. €). Lisäksi konsernilla oli käyttämättömänä 160,0 miljoonan euron (100,0 milj.€) määräiset pitkäaikaiset sitovat luottolimiitit sekä 57,0 miljoonan euron (57,0 milj. €) määräiset tililimiitit.

Investoinnit ja realisoinnit

SOK-yhtymän pysyvien vastaavien hankinnat eli investoinnit käyttöomaisuuteen olivat 93,6 miljoonaa euroa (73,2 milj. €). Merkittävät investoinnit liittyivät tietojärjestelmiin, kiinteistöihin sekä matkailu- ja ravitsemiskaupan yksiköihin.

Pysyvien vastaavien realisoinnit katsauskaudella olivat 1,9 miljoonaa euroa (1,0 milj. €).

Henkilöstö

Tilikauden aikana SOK-yhtymän kokoaikaiseksi muutettu keskimääräinen henkilömäärä (aktiiviset työsuhteet) oli 5 788 (2019: 5 974, 2018: 5 467).

SOK-yhtymän aktiivisessa työsuhteessa oleva henkilömäärä oli vuoden 2020 lopussa 6 140, josta SOK:n henkilöstöä oli 1 722 (28 %) ja tytäryhtiöiden 4 836 henkilöä (72 %). Henkilöstöstä työskenteli ulkomailla yhteensä 1 877 henkilöä (31 %).

Henkilömäärä laski edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 313 henkilöllä (-4,9 %).

Liiketoiminta-alueiden kehitys

Marketkauppa

SOK-yhtymän marketkauppa käsittää Virossa ja Venäjällä harjoitettavan liiketoiminnan. Virossa on toiminnassa kuusi Prismaa Tallinnassa sekä kaksi yksikköä Tartossa ja yksi Narvassa. Pietarissa on toiminnassa 17 Prismaa. Pietarissa avattiin vuoden aikana kaksi uutta yksikköä.

Marketkaupan liikevaihto oli 269 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski edelliseen vuoteen verrattuna 3 prosenttia. Ero johtuu erityisesti Pietarissa koronan aiheuttamista rajoituksista kauppakeskusten toimintaan. Virossa koronan vaikutukset ovat näkyneet myös kauppakeskusyksiköissä. Marketkaupan liiketulos oli edellisvuotta paremmalla tasolla. Marketkaupan investoinnit olivat 6,0 miljoonaa euroa, joista suurin osa oli uusien yksiköiden kalustoinvestointeja sekä konseptiuudistuksia.

Matkailu- ja ravitsemiskauppa

SOK-yhtymässä matkailu- ja ravitsemiskauppaa vuonna 2020 harjoittivat Suomessa toimiva Sokotel Oy, Virossa toimiva AS Sokotel sekä Venäjällä toimiva OOO Sokotel.

Matkailukaupan kasvu ja yleinen kysyntä pysähtyi lähes täydellisesti maaliskuun puolivälissä globaalin koronapandemian vuoksi. Matkailukaupan yleisen kysynnän romahtamisen lisäksi voimakkaat rajoitustoimenpiteet johtivat siihen, että ravintola- ja kokoustoimintaa ei voitu harjoittaa täysimääräisesti. Tämän johdosta useita hotelleja ja ravintoloita on ollut suljettuna vuoden 2020 aikana. Vallitsevaan tilanteeseen reagoitiin sopeuttamalla kulurakennetta mikä sisälsi lomautuksia, henkilöstövähennyksiä sekä vuokrasopimusten uudelleenjärjestelyjä ja vuokrien alennuksia. Kesäkaudella kotimainen matkailu nosti kysyntää hetkellisesti, mutta syksyn aikana tilanne heikentyi merkittävästi.

Kaikilla markkina-alueilla liikevaihto ja liiketulos laskivat merkittävästi kysynnän romahdettua. Tulos oli huomattavasti tappiollinen. SOK Hotelliliiketoiminnan liikevaihto oli yhteensä 102,7 milj. euroa, laskien -63,5 prosenttia edellisvuodesta. Liiketulos oli -61,2 milj. euroa, laskien edellisvuodesta -94,3 miljoonaa euroa.

Sokotel Oy:n liikevaihto vuonna 2020 oli 86,9 miljoonaa euroa, laskien edellisvuodesta -62,4 prosenttia. Sokotel Oy:n liiketulos oli tappiollinen.

Tallinnassa matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittavan AS Sokotelin liikevaihto oli 5,0 miljoonaa euroa, laskien -73,7 prosenttia edellisvuodesta. AS Sokotelin liiketulos oli tappiollinen.

Pietarissa matkailu- ja ravitsemiskauppaa harjoittavan OOO Sokotelin liikevaihto oli 10,8 miljoonaa euroa, laskien edellisvuodesta -65,4 prosenttia. Paikallisessa valuutassa liikevaihto laski 59,8 prosenttia. OOO Sokotelin euromääräinen liiketulos oli tappiollinen.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan investoinnit olivat vuonna 2020 yhteensä 16,3 miljoonaa euroa. Näistä Suomeen kohdistui 13,8 miljoonaa euroa. Investoinnit koostuivat muun muassa Helsingin Original Sokos Hotel Vaakunan sekä Radisson Blu Hotel Oulun hotelliuudistuksiin. Hotelliverkosto kasvoi tammikuussa Sokos Hotel Triplan avauduttua Pasilaan.

Hankinta- ja palvelutoiminta

Hankinta- ja palvelutoiminta koostuu SOK:n hankintatoiminnan tuottamista päivittäis- ja käyttötavaroiden hankintapalveluista, Inex Partners Oy:n tuottamista logistiikkapalveluista, Meira Nova Oy:n hotelli-, ravintola- ja catering-alan hankinta- ja logistiikkapalveluista, S-Herkkukeittiön Food Market Herkuille tuottamista valmis- ja tuoreruokatuotteiden valmistuksesta sekä SOK-yhtymän pääosin S-ryhmän yksiköille tuottamista muista palveluista. S-ryhmän yksiköille tuotetuista muista palveluista syntyvä liikevaihto koostuu muun muassa ketjumaksuista sekä hallintopalvelutuotoista.

Hankinta- ja palvelutoiminnan liikevaihto oli 7 334,9 miljoonaa euroa. Liikevaihdon kasvuun vaikutti pääosin SOK:n hankintatoiminnan kasvu. Hankinta- ja palvelutoiminnan tulos oli hieman edellisvuotta heikompi johtuen koronaviruksen vaikutuksesta Meira Novaan.

Hankinta- ja palvelutoiminnan vuoden 2020 investoinnit olivat yhteensä 15,3 miljoonaa euroa. Investoinnit koostuivat pääosin tietojärjestelmähankinnoista.

Kiinteistöliiketoiminta

Kiinteistöliiketoiminnan liikevaihto koostuu SOK-yhtymän kiinteistöomistuksien vuokra- ja kiinteistöpalvelutuotoista. Liikevaihto oli 68,1 miljoonaa euroa, missä oli laskua 20 prosenttia edellisvuoteen verrattuna, johtuen muun muassa vuokrahyvityksistä. Kiinteistöliiketoiminnan liiketulos oli voitollinen.

Kiinteistöliiketoiminnan vuoden 2020 investoinnit olivat 46,6 miljoonaa euroa. Investoinnit kohdistuivat pääosin KOY Valtakulmaan sekä uusiin liikepaikkoihin.

Osakkuus- ja yhteisyritysten kehitys

SOK-yhtymän liiketoimintaa harjoittavista osakkuusyrityksistä merkittävin on pankkitoimintaa harjoittava S-Pankki Oyj. S-Pankin taseen kasvu jatkui erittäin vahvana. Talletuskanta kasvoi edellisvuoden lopusta 16,4 prosenttia ja oli vuoden lopussa 6,9 miljardia euroa (5,9 mrd. €). Antolainaus kasvoi 13,9 prosenttia päätyen vuoden lopussa 5,4 miljardiin euroon (4,8 mrd. €). S-Pankki-konsernin vakavaraisuus oli 15,7 prosenttia (16,3 %). S-Pankki-konsernin liiketulos oli vuoden lopussa 21,0 miljoonaa euroa (29,0 milj. €). SOK-yhtymän omistusosuutta (37,5 %) vastaava IFRS-oikaistu osuus tilikauden tuloksesta oli 5,9 miljoonaa euroa.

Polttonesteiden hankintayhtiö North European Oil Trade -konsernin liikevaihto tilikaudella 2020 oli noin 3 955 miljoonaa euroa. Liikevaihto laski edellisvuodesta 28 prosenttia johtuen sekä öljyn maailmanmarkkinahinnan voimakkaasta laskusta että konsernin harjoittaman liiketoiminnan volyymin laskusta kuluneen tilikauden aikana. Koronarajoitusten vaikutus kokonaisvolyymeihin vuonna 2020 oli suurin keväällä ja loppuvuonna, jolloin liikkumisen rajoitukset leikkasivat volyymeja keskimäärin noin 10 prosenttia. Lentopetroolin määrät pysyivät tavanomaista alhaisemmalla tasolla ollen vain noin 30-40 prosenttia normaalista. SOK:n omistusosuus North European Oil Trade Oy:stä on 50,77 prosenttia. Osakassopimukseen perustuvan yhteisen määräysvallan johdosta yhtiö käsitellään yhteisyrityksenä pääomaosuusmenetelmällä.

S-Pankin ja North European Oil Trade Oy:n lisäksi muita SOK-yhtymän osakkuus- ja yhteisyrityksiä ovat mm. Raisiossa sijaitseva Kauppakeskus Mylly Oy sekä yhteispohjoismainen hankintayhteenliittymä Coop Trading A/S.

Kaikkien osakkuus- ja yhteisyritysten yhteenlaskettu tulosvaikutus SOK-yhtymälle oli 11,8 miljoonaa euroa (14,6 milj. €).

Konsernirakenteen muutokset

Tilikaudella perustettiin S-verkkokauppa Oy tukemaan S-ryhmän verkkokauppaa. KOY Vuorikatu 24 perustettiin hotelliliiketoimintaa varten.

Hallinto ja tulevaisuuden näkymät

Hallinto ja hallinnossa tapahtuneet muutokset

SOK:n hallituksen puheenjohtajana ja pääjohtajana toimii vuoden 2021 alusta Hannu Krook. Pääjohtajan lisäksi hallituksen muina jäseninä ovat toimitusjohtaja Kim Biskop, toimitusjohtaja Juha Kivelä, toimitusjohtaja Veli-Matti Liimatainen, toimitusjohtaja Olli Vormisto ja toimitusjohtaja Kimmo Simberg, professori Rita Järventie-Thesleff, toimitusjohtaja Nermin Hairedin sekä toimitusjohtaja Harri Miettinen. Hallituksen varapuheenjohtajana toimii Kimmo Simberg. Taavi Heikkilä jäi pois pääjohtajan tehtävästä joulukuussa 2020.

SOK:n hallintoneuvostoon valittiin huhtikuussa 2020 uudelleen puheenjohtajaksi teologian tohtori Matti Pikkarainen ja varapuheenjohtajaksi asianajaja Timo Santavuo ja toiseksi varapuheenjohtajaksi toimitusjohtaja Tapio Kankaanpää.

Tilintarkastajana tilikaudella toimii KHT tilintarkastusyhteisö KPMG Oy Ab, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Jukka Rajala.

SOK:n pääjohtajan apuna SOK-yhtymän ja S-ryhmän johtamisessa on SOK:n konsernijohtoryhmä. Konsernijohtoryhmään kuuluvat S-ryhmän liiketoimintojen ketjuohjauksesta, hankinnasta ja logistiikasta vastaava kenttäjohtaja, pääjohtajan sijainen Arttu Laine, taloudesta ja rahoituksesta vastaava johtaja, CFO Jorma Vehviläinen, henkilöstötoiminnoista vastaava johtaja Susa Nikula, IT- ja strategiatoiminnoista vastaava johtaja Sebastian Nyström, SOK:n liiketoiminnoista vastaava johtaja Jari Annala ja asiakkuudesta, viestinnästä ja digitaalisista palveluista vastaava johtaja Veli-Pekka Ääri sekä konsernijohtoryhmän sihteerinä toimiva lakiasiainjohtaja Seppo Kuitunen.

Lähiajan riskit ja epävarmuustekijät

S-ryhmässä on SOK:n hallituksen vahvistamat riskienhallintaperiaatteet sekä SOK-yhtymän riskienhallintapolitiikka. Riskienhallintapolitiikassa kuvataan konsernin riskienhallinnan tarkoitus, tavoitteet, keskeiset toteutustavat ja vastuut. SOK-yhtymässä riskienhallinta on kokonaisvaltaista, huomioiden sekä strategiset että operatiiviset riskit. Riskienhallinta on jatkuvaa ja sitä toteutetaan johtamisprosessin kaikissa osissa. Riskienhallinnan menettelytapojen avulla SOK ja sen tytäryhtiöt pyrkivät ennakoimaan ja hallitsemaan tavoitteidensa saavuttamiseen vaikuttavia riskitekijöitä sekä hyödyntämään riskeihin liittyviä mahdollisuuksia liiketoiminnan toteuttamisessa.

S-ryhmän strategisia riskejä tarkastellaan vuosittain lyhyellä (3 v) ja pitkällä (10 v) aikajänteellä SOK:n konsernijohtoryhmän toimesta ja SOK:n hallitus vahvistaa ne. Vuonna 2020 strategisia riskejä tarkasteltiin normaalia tiheämmällä syklillä ja arvioitiin koronapandemian vaikutuksia riskitilanteeseen.

Merkittävimmät S-ryhmän lyhyen aikavälin riskit ja epävarmuustekijät liittyvät koronapandemian pitkittymiseen ja sen vaikutuksiin erityisesti matkailu- ja ravitsemiskaupassa sekä käyttötavarakaupassa. Päivittäistavarakaupan kilpailukyvyn varmistaminen on edelleen keskeistä kaupan alan muutoksessa. S-ryhmässä on meneillään useita kehityshankkeita liittyen mm. toiminnanohjaukseen, digitalisaatioon ja laadun kehittämiseen, joiden onnistuneella toteutuksella varmistetaan arvoketjun tehokkuus ja asiakkaidemme tyytyväisyys myös tulevaisuudessa. Pitkällä aikavälillä merkittävimmät riskit liittyvät S-ryhmän näkökulmasta keskeisten muutosteemojen ja trendien kehityskulkuun ja nopeuteen. Näitä ovat mm. kulutustottumusten ja työelämän

muutokset, teknologioiden kehittyminen, digitaalisten ratkaisujen hyödynnettävyys sekä väestökehityksen ja muuttoliikkeen vaikutukset S-ryhmän toimintaan. Näihin muutoksiin reagoinnissa ja mahdollisuuksien hyödyntämisessä onnistuminen on keskeistä S-ryhmän tulevaisuuden kilpailukyvyn varmistamiseksi.

SOK-yhtymän rahoitus ja rahoitusriskien hallinta on keskitetty SOK:n rahoitusyksikköön. Konsernilla on SOK:n hallituksen vahvistama talous- ja rahoituspolitiikka, jossa määritellään periaatteet rahoitusriskien hallinnalle ja sallitut enimmäismäärät rahoitusriskeille. Lisäksi rahoituksen eri osa-alueille on asetettu numeeriset tavoitteet, joiden avulla pyritään varmistamaan rahoituksen riittävyys, tasapainoisuus ja edullisuus kaikissa olosuhteissa. Rahoitusriskien hallintaa kuvataan tarkemmin konsernitilinpäätöksen liitetiedoissa.

SOK-yhtymän liiketoimintaan liittyvät vastuullisuusriskit on tunnistettu ja analysoitu liiketoiminta-alueittain. Paras paikka elää -vastuullisuusohjelman rakentamisen yhteydessä on tunnistettu olennaiset vastuullisuusteemat ja niihin liittyvät riskit ja mahdollisuudet sekä niiden merkitys liiketoiminnalle. Riskejä tarkastellaan sääntelyn, fyysisen toimintaympäristön, kuluttajakäyttäytymisen muutosten ja maineriskien näkökulmasta. Merkittävimmät ihmisoikeusriskit ovat globaaleissa hankintaketjuissa tapahtuvat ihmisoikeusloukkaukset sekä mahdolliset puutteet eettisissä toimintavoissa ja läpinäkyvyydessä. Ympäristön kannalta merkittävimmät riskit liittyvät ilmastonmuutokseen ja sen vaikutuksiin sekä omassa toiminnassa että hankintaketjussa. S-ryhmässä on tunnistettu ilmastoriskit, joilla voi toteutuessaan olla merkittäviä taloudellisia vaikutuksia ryhmän toimintaan. Riskeihin vastataan S-ryhmän vastuullisuusohjelman tavoitteilla ja teoilla.

Koronapandemiaan liittyvät riskit

Maailman ja Suomen taloutta koettelee koronapandemia. Taloutta on avattu asteittain ja kovimmista rajoituksista on päästy, mutta tilanne elää kaiken aikaa. Rajoituksia on vielä paljon, minkä takia yksityinen kulutus ja investoinnit eivät ole nousseet pandemiaa edeltäneelle tasolle. Alkuvuoden aikana talouden kehittymiseen liittyy suuria epävarmuustekijöitä, joilla on vaikutusta yritystoiminnan kehittymiseen. Mikäli rokotteiden saatavuuteen tai kattavuuteen tulee ongelmia, rajoituksista ei päästä vuoden loppupuoliskollakaan.

Koronan vaikutukset ovat olleet SOK-yhtymässä kaksijakoiset. Vaikutukset ovat olleet negatiivisia majoitus- ja ravitsemiskauppaan. Koronalla on ollut myös positiivisia vaikutuksia, koska marketkaupan ja hankinnan volyymit ovat kasvaneet kysynnän painopisteen muututtua. SOK-yhtymässä ja koko S-ryhmässä on hyödynnetty poikkeusolosuhteiden CMT-toimintamallia asiakkaisiin, henkilöstöön ja liiketoimintaan kohdistuvien Covid-19-pandemian vaikutusten arvioinnissa ja toimenpiteiden johtamisessa. Rahoitustilanne on ollut jatkuvassa seurannassa ja hyvään maksuvalmiuteen liittyvät likviditeettireservit on varmistettu. Liiketoiminnat ovat sopeuttaneet toimintaansa volyymivaihteluihin ja niiden liiketoimintavaikutuksia arvioidaan systemaattisesti.

Vastuullisuus

Vastuullisuus koskee S-ryhmässä kaikkia liiketoiminta-alueita ja vastuullisuutta johdetaan ryhmätasoisesti yhdessä liiketoimintajohdon kanssa. S-ryhmä-tasoisesta vastuullisuuden strategisesta kehittämisestä, ohjauksesta ja raportoinnista vastaa SOK Vastuullisuus -yksikkö. Yksikkö toimii osana SOK Kenttäryhmää, johon kuuluvat kaikki S-ryhmän liiketoiminta-alueet sekä hankinta- ja logistiikkayhtiöt.

S-ryhmän uusi Teemme yhdessä paremman paikan elää -vastuullisuusohjelma valmistui vuoden 2020 lopulla. Ohjelma luo raamit S-ryhmän vastuullisuustyölle vuoteen 2030 asti ja tavoitteena on olla toimialojen edelläkävijä vastuullisuudessa. Uudessa ohjelmassa keskeisiä uusia kokonaisuuksia ovat muun muassa luonnon monimuotoisuuden ja kestävän kuluttamisen edistäminen. Uuden ohjelman laatimisen rinnalla jatkui myös olemassa olevan vastuullisuusohjelman toimeenpano.

S-ryhmä on sitoutunut tieteeseen pohjautuviin kunnianhimoisiin päästövähennystavoitteisiin oman toimintansa osalta. Tavoitteena on vähentää ilmastopäästöjä 90 prosenttia vuoteen 2030 mennessä vuoden 2015 tasosta ja olla oman toiminnan osalta hiilinegatiivinen vuoden 2025 loppuun mennessä. S-ryhmän ilmastotyö nousi kansainvälisessä CDP-arviossa parhaiden yritysten joukkoon arvosanalla A. S-ryhmä on myös järjestön Supply chain -ohjelmassa mukana. Lisäksi tavoitteena on vähentää yhdessä kumppaneiden kanssa miljoona tonnia päästöjä vuoteen 2030 mennessä ja kannustaa suurimpia tavaran- ja palvelutoimittajia asettamaan omat päästövähennystavoitteet.

S-ryhmä allekirjoitti kansainväliset UN Womenin ja UN Global Compactin naisten voimaannuttamiseksi laaditut periaatteet Women's Empowerment Principles, tavoitteenaan edistää työelämän tasa-arvoa ja tukea laajasti inkluusion ja monimuotoisuuden toteutumista.

S-ryhmä on kansainvälisen kaupan ja yritysten sosiaalisen vastuullisuuden kehittämiseen keskittyvän amfori-järjestön jäsen. S-ryhmä jatkoi dialogia eri sidosryhmien kanssa sitovasta ihmisoikeuksia koskevasta huolellisuusvelvoitteesta.

S-ryhmä ja sen ketjut pärjäsivät jälleen erinomaisesti Euroopan laajimmassa vastuullisuustutkimuksessa (Sustainable Brand Index). Suomalaiskuluttajat arvioivat S-ryhmän kokonaisuudessaan kulutustavaroita myyvien yritysten parhaaksi sekä S-marketin, Sokos Hotellit ja S-Pankin omien alojensa vastuullisimmiksi toimijoiksi. T-Median vuosittaisessa Luottamus&Maine-tutkimuksessa S-ryhmä palasi Suomen maineikkaimpien yritysten listalle vuoden tauon jälkeen. S-ryhmä sai historiansa parhaimmat mainepisteet niin suuren yleisön kuin poliittisten päättäjienkin keskuudessa. Ensimmäistä kertaa mitatulta henkilöstöltään ryhmä sai vielä selvästi paremman arvion kuin muilta sidosryhmiltä.

S-ryhmän vastuullisuustyön tuloksia ja tavoitteita kuvataan tarkemmin maaliskuussa 2021 julkaistavassa vuosi- ja vastuullisuuskatsauksessa, jonka voi lukea osoitteessa www.s-ryhma.fi.

Alkavan vuoden näkymät

Vuoden ensimmäisellä puoliskolla talouteen vaikuttaa vahvasti voimassa olevat rajoitukset. Koronarokotteiden jakelusta sekä vaikuttavuudesta riippuu, miten taloutta voidaan avata ja millä aikataululla. Arvioidaan, että vuoden toisella puoliskolla suurin osa Suomen ja Euroopan väestöstä on rokotettu. Tämä mahdollistaa rajoitteiden purkamisen asteittain sekä talouden vaiheittaisen avautumisen.

Matkailu- ja ravitsemiskaupan kysynnän osalta alkuvuoden näkymät ovat edelleen hyvin epävarmat. Kysyntään vaikuttavat keskeisesti erilaisten rajoitteiden kesto sekä laajuus, rokotteiden saatavuus sekä yleinen maailmantalouden tilanne. Patoutunutta kysyntää on kuitenkin nähtävissä ja elpyminen alkanee hitaasti kotimaan vapaa-ajan matkailun ja ravintolakaupan vetämänä. Kansainvälisen matkailun osalta epävarmuutta on merkittävästi enemmän.

Lähialueiden marketkaupassa toiminnan laajentuminen jatkuu, kun molemmissa maissa on tarkoitus avata uusia yksiköitä tänä vuonna. Marketkaupan odotetaan parantavan tulostaan viime vuodesta, mutta Koronan mahdollisesti pitkittyessä sillä on negatiiviset vaikutukset erityisesti kauppakeskusyksiköihin.

Hankinta- ja palvelutoiminnan odotetaan kehittyvän suunnitellusti, eikä pandemialla nähdä olevan olennaista vaikutusta siihen.

Hallituksen ehdotus SOK:n jakokelpoisen ylijäämän käyttämisestä

SOK:n jakokelpoinen ylijäämä on 577 019 313,56 euroa (tilikauden ylijäämä 13 862 931,48 euroa). Hallitus esittää, että tilikauden ylijäämä jätetään edellisten tilikausien ylijäämätilille.

Helsingissä 11.2.2021

SUOMEN OSUUSKAUPPOJEN
KESKUSKUNTA
Hallitus

KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS

Konsernin tuloslaskelma, IFRS

Milj. €	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevaihto	7 600,4	7 496,6
Liiketoiminnan muut tuotot	2,3	3,1
Materiaalit ja palvelut	-6 903,8	-6 686,2
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	-270,4	-273,6
Poistot ja arvonalentumiset	-178,2	-168,9
Liiketoiminnan muut kulut	-261,5	-281,4
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	8,7	12,5
Liikevoitto (-tappio)	**-2,6**	**102,2**
Rahoitustuotot ja -kulut (+/-)	-37,0	-37,0
Osuus osakkuus- ja yhteisyritysten tuloksista (+/-)	3,2	2,0
Tulos ennen veroja	**-36,5**	**67,2**
Tuloverot (+/-)	6,2	-1,9
Tilikauden tulos	**-30,2**	**65,4**
Jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	-30,2	65,4
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	0,0	0,0
	-30,2	**65,4**

Konsernin laaja tuloslaskelma

Milj. €	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Tilikauden tulos	-30,2	65,4
Muut laajan tuloksen erät:		
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteiseksi		
Muuntoerot	-9,7	7,9
Myytävissä olevat rahoitusvarat		
Kurssierot nettoinvestoinneiksi luokitelluista lainoista ulkomaisiin yksiköihin	-0,8	0,7
Rahavirran suojaukset	-0,8	-0,3
Osakkuus- ja yhteisyritysten laajan tuloksen erät	0,0	0,8
Muut laajan tuloksen erät verojen jälkeen	-11,3	9,2
Tilikauden laaja tulos	**-41,5**	**74,5**
Tilikauden laajan tuloksen jakautuminen:		
Emoyhtiön omistajille	-41,5	74,5
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	0,0	0,0
	-41,5	**74,5**

Konsernitase, IFRS

Milj. €	31.12.2020	31.12.2019
VARAT		
Pitkäaikaiset varat		
Aineelliset hyödykkeet	1 500,5	1 338,6
Sijoituskiinteistöt	32,0	22,8
Aineettomat hyödykkeet	99,6	102,9
Osuudet osakkuus- ja yhteisyrityksissä	211,7	205,0
Pitkäaikaiset rahoitusvarat	42,4	73,1
Laskennalliset verosaamiset	29,4	26,8
Pitkäaikaiset varat yhteensä	**1 915,6**	**1 769,2**
Lyhytaikaiset varat		
Vaihto-omaisuus	209,8	205,0
Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset korottomat saamiset	621,6	601,4
Lyhytaikaiset korolliset saamiset	37,3	34,0
Rahavarat	131,4	172,6
Lyhytaikaiset varat yhteensä	**1 000,1**	**1 013,1**
Varat yhteensä	**2 915,7**	**2 782,3**
OMA PÄÄOMA JA VELAT		
Oma pääoma		
Osuuspääoma	172,0	172,0
Sidotut rahastot	15,6	16,4
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	32,9	29,4
Kertyneet voittovarat	390,6	444,5
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma yhteensä	**611,0**	**662,3**
Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus	**0,8**	**0,8**
Oma pääoma yhteensä	**611,8**	**663,1**
Pitkäaikaiset velat		
Pitkäaikaiset korolliset velat	1 191,2	1 061,1
Pitkäaikaiset korottomat velat	34,9	39,2
Varaukset	6,8	6,4
Laskennalliset verovelat	8,1	10,0
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	**1 241,0**	**1 116,7**
Lyhytaikaiset velat		
Lyhytaikaiset korolliset velat	137,6	117,7
Lyhytaikaiset korottomat velat	176,6	157,4
Ostovelat	747,8	726,8
Varaukset	0,8	0,6
Tilikauden verovelka	0,0	0,0
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	**1 062,9**	**1 002,5**
Oma pääoma ja velat yhteensä	**2 915,7**	**2 782,3**

Konsernin rahavirtalaskelma, IFRS

Milj. €		1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
LIIKETOIMINTA			
Jatkuvien toimintojen liiketulos		-2,6	102,2
Oikaisut liiketulokseen	(A)	171,3	162,1
Käyttöpääoman muutos	(B)	5,6	40,3
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja		**174,2**	**304,7**
Lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) / vähennys (+)		-1,2	-34,3
Muut rahoituskulut		0,0	-0,1
Muut rahoitustuotot		0,2	0,3
Saadut osingot liiketoiminnasta		0,0	0,9
Maksetut välittömät verot		1,3	-2,2
Liiketoiminnan rahavirta		**174,5**	**269,3**
INVESTOINNIT			
Hankitut tytäryhtiöt vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		0,3	0,0
Investoinnit aineellisiin hyödykkeisiin		-75,7	-48,5
Investoinnit aineettomiin hyödykkeisiin		-18,2	-24,7
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot		1,9	1,0
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten muutos		30,0	0,0
Saadut osingot investoinneista		3,1	3,3
Investointien rahavirta		**-58,5**	**-69,0**
RAHOITUS			
Lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) / vähennys (-)		-149,4	-183,8
Maksetut korot		-0,3	-3,0
Saadut korot		2,2	6,6
Maksetut osuuspääoman korot		-13,2	-27,5
Muu oman pääoman muutos		3,5	7,8
Rahoituksen rahavirta		**-157,3**	**-200,0**
Rahavarojen nettomuutos, lisäys / vähennys		**-41,3**	**0,3**
Rahavarat tilikauden alussa		**172,6**	**172,4**
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		**0,0**	**0,0**
Rahavarojen nettomuutos, lisäys / vähennys		**-41,3**	**0,3**
Rahavarat tilikauden lopussa		**131,4**	**172,6**
Oikaisut liikevoittoon	(A)		
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden myyntivoitot (-) ja tappiot (+)		-0,8	-1,2
Poistot ja arvonalentumiset		178,2	168,9
Muut tuotot ja kulut, joihin ei liity maksua		-5,8	-5,6
		171,6	**162,1**
Käyttöpääoman muutos	(B)		
Liikesaamisten muutos		-20,8	44,0
Vaihto-omaisuuden muutos		-4,8	-44,3
Korottomien velkojen muutos		31,2	40,6
		5,6	**40,3**

Lyhytaikaisten lainojen laina-aika on lyhyempi kuin 3 kuukautta

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista, IFRS

Milj. €	Emo-osuuskunnan omistajille kuuluva oma pääoma								
	Osuuspääoma	Käyvän arvon rahasto	Muut sidotut rahastot	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarat	Yhteensä	Määräysvallattomien omistajien osuus	**Oma pääoma yhteensä**
Oma pääoma									
1.1.2019	172,0	-2,7	18,5	21,5	-21,2	421,6	609,8	0,4	610,2
Kauden laaja tulos		0,5			8,6	65,4	74,5	0,0	74,5
Osuusmaksun korot						-27,5	-27,5		-27,5
Muut muutokset			0,0	7,9		-2,3	5,6	0,4	6,0
31.12.2019	**172,0**	**-2,2**	**18,5**	**29,4**	**-12,5**	**457,1**	**662,3**	**0,8**	**663,1**
1.1.2020	172,0	-2,2	18,5	29,4	-12,5	457,1	662,3	0,8	663,1
Kauden laaja tulos		-0,8			-10,5	-30,2	-41,5	0,0	-41,5
Osuusmaksun korot						-13,2	-13,2		-13,2
Muut muutokset			0,0	3,5		-0,1	3,4		3,4
31.12.2020	**172,0**	**-3,0**	**18,5**	**32,9**	**-23,0**	**413,6**	**611,0**	**0,8**	**611,8**

Tuloslaskelman ja taseen laatimisperiaatteet

Tämä tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuosikatsaukset -standardin mukaisesti. Tilinpäätöstiedotteen laatimisessa on noudatettu samoja laatimisperiaatteita kuin vuoden 2019 tilinpäätöksessä, ja lisäksi tilikaudella 2020 voimaan tulleita IAS/IFRS -standardi- ja tulkintamuutoksia. Tilikaudella 2020 sovelletuilla IAS/IFRS-standardi- ja tulkintamuutoksilla ei ole ollut merkittävää vaikutusta konsernitilinpäätökseen.

Kaikki tilinpäätöstaulukoiden luvut on pyöristetty, minkä vuoksi yksittäisten lukujen yhteenlaskettu summa saattaa poiketa esitetystä summaluvusta. Tunnusluvut on laskettu käyttäen tarkkoja arvoja.

Tämä tilinpäätöstiedote on tilintarkastamaton.

Käyvän arvon hierarkia

Milj.€	Käypä arvo 2020	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	3,3			3,3
Muut lyhytaikaiset korottomat saamiset				
Johdannaisvarat	0,1		0,1	
Yhteensä	**3,4**	**0,0**	**0,1**	**3,3**
Käypään arvoon arvostetut velat				
Lyhytaikaiset korottomat velat				
Johdannaisvelat	1,9		1,9	
Yhteensä	**1,9**	**0,0**	**1,9**	**0,0**

Tapahtumat tasolla 3 toistuvasti taseeseen käypään arvoon kirjatuista eristä

Milj. €	**2020**
Alkusaldo 1.1.	3,7
Ostot	0,0
Myynnit	-0,4
Tuloslaskelmaan kirjatut arvon alentumiset	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset	-0,1
Loppusaldo 31.12.	**3,3**

Se käyvän arvon hierarkian taso, jolle tietty käypään arvoon arvostettu erä on kokonaisuudessaan luokiteltu, on määritetty koko kyseisen käypään arvoon arvostetun erän kannalta merkittävän alimmalla tasolla olevan syöttötiedon perusteella. Syöttötiedon merkittävyys on arvioitu kyseisen käypään arvoon arvostetun erän suhteen kokonaisuudessaan. Käypien arvojen hierarkian eri tasojen välisten siirtojen ajankohta määritetään raportointikauden lopun mukaisesti.

Hierarkian tason 1 käyvät arvot perustuvat täysin samanlaisten omaisuuserien tai velkojen noteerattuihin hintoihin toimivilla markkinoilla.

Tason 2 instrumenttien käyvät arvot perustuvat merkittäviltä osin muihin syöttötietoihin kuin tasoon 1 sisältyviin noteerattuihin hintoihin, mutta kuitenkin tietoihin, jotka kyseiselle omaisuuserälle tai velalle ovat todettavissa joko suoraan tai epäsuorasti. Näiden instrumenttien käyvän arvon määrittämisessä konserni käyttää yleisesti hyväksyttyjä arvostusmalleja, joiden syöttötiedot perustuvat merkittäviltä osin todennettaviin markkinatietoihin.

Tason 3 instrumenttien käyvät arvot perustuvat omaisuuserää tai velkaa koskeviin syöttötietoihin, jotka eivät perustu todennettavissa olevaan markkinatietoon.

Suomen Luotto-osuuskunnan osuudet esitetään tasolla 3 johtuen epätarkkuudesta käyvän arvon määrityksessä. Osuuksien käypä arvo 2,0 miljoonaa (2,0 milj. €) perustuu Suomen Luotto-osuuskunnan alustavaan suunnitelmaan varojen jaosta. Edellä mainittujen lisäksi taso 3 sisältää noteeraamattomia osakkeita 1,4 miljoonaa (1,7 milj. €), joiden käypä arvo ei ole määritettävissä.

Käyvän arvon hierarkia

Milj.€	Käypä arvo 2019	Taso 1	Taso 2	Taso 3
Käypään arvoon arvostetut varat				
Pitkäaikaiset rahoitusvarat				
Osakkeet ja osuudet	3,7			3,7
Muut lyhytaikaiset korottomat saamiset				
Johdannaisvarat	0,4		0,4	
Lyhytaikaiset korolliset saamiset				
Rahamarkkinasijoitukset	5,0		5,0	
Yhteensä	**9,1**	**0,0**	**5,4**	**3,7**
Käypään arvoon arvostetut velat				
Lyhytaikaiset korottomat velat				
Johdannaisvelat	0,4		0,4	
Yhteensä	**0,4**	**0,0**	**0,4**	**0,0**

Tapahtumat tasolla 3 toistuvasti taseeseen käypään arvoon kirjatuista eristä

Milj. €	**2019**
Alkusaldo 1.1.	3,3
Ostot	0,1
Myynnit	-0,2
Tuloslaskelmaan kirjatut arvon alentumiset	0,0
Tuloslaskelmaan kirjatut käyvän arvon muutokset	0,5
Loppusaldo 31.12.	**3,7**

Segmentti-informaatio 31.12.2020

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida.

2020 Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemis-kauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistöliiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset elimi-noinnit ja muut	**Operatiivinen raportointi yhteensä**
Liikevaihto	**269,1**	**102,7**	**7 334,9**	**68,1**		**-174,4**	**7 600,4**
Liiketulos	**-3,8**	**-61,2**	**15,3**	**14,0**	**5,9**	**-1,6**	**-31,5**
Investoinnit	**6,0**	**16,3**	**15,3**	**46,6**		**9,4**	**93,6**
Realisoinnit	**0,0**	**0,0**	**1,9**			**0,0**	**1,9**

Liikevaihdon täsmäytys	
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto	7 600,4
Konsernieliminoinnit	0,0
Liikevaihto IFRS	7 600,4
Tuloksen täsmäytys	
Raportoitavien segmenttien liiketulos	-31,5
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:	
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)	2,7
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	0,5
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	-0,5
Varauksien muutokset	-0,8
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot	-0,9
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-0,1
IFRS oikaisut	-5,7
Tulos ennen veroja IFRS	-36,5
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot	
Myynti S-ryhmälle	6 867,9
Muu Kotimaan myynti	442,2
Ulkomaat	290,3
Liikevaihto yhteensä	7 600,4
Marketkauppa	269,1
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	102,7
Hankinta- ja palvelutoiminta	7 160,5
Kiinteistöliiketoiminta	68,1
Liikevaihto yhteensä	7 600,4
Konsernitason lisätiedot, aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet	
Kotimaa	1602,9
Ulkomaat	52,0
Aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet yhteensä	1655,0

Segmentti-informaatio 31.12.2019

SOK-yhtymä soveltaa segmenttiraportoinnissaan IFRS 8 -standardia. Ylimmän johdon raportointia varten SOK-yhtymän liiketoiminta on jaettu viiteen liiketoimintasegmenttiin. Segmenttijako perustuu toimialajakoon. Operatiivisen tuloksen laskennassa käytetään kotimaisen kirjanpitolain mukaisia arvostuksia. SOK-yhtymän operatiivisessa raportoinnissa varoja ei kohdisteta eikä raportoida.

2019 Milj. €	Marketkauppa	Matkailu- ja ravitsemis-kauppa	Hankinta- ja palvelutoiminta	Kiinteistöliiketoiminta	Pankkitoiminta	Sisäiset elimi-noinnit ja muut	**Operatiivinen raportointi yhteensä**
Liikevaihto	**276,1**	**281,1**	**7 063,9**	**84,2**		**-208,6**	**7 496,6**
Liiketulos	**-4,1**	**33,0**	**17,2**	**17,2**	**9,1**	**-5,6**	**66,8**
Investoinnit	**4,8**	**18,6**	**30,7**	**13,6**		**5,5**	**73,2**
Realisoinnit	**0,1**	**0,0**	**0,8**			**0,0**	**1,0**

Liikevaihdon täsmäytys	
Raportoitava operatiivisen laskennan liikevaihto	7 496,6
Konsernieliminoinnit	0,0
Liikevaihto IFRS	7 496,6
Tuloksen täsmäytys	
Raportoitavien segmenttien liiketulos	66,8
SOK-yhtymässä liiketuloksen ulkopuolisia eriä:	
Rahoitustuotot ja -kulut (FAS)	4,6
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot	1,1
Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut	1,2
Varauksien muutokset	0,2
Johdannaisten arvostusvoitot ja -tappiot	0,0
Arvonalentumiset aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä	-0,1
IFRS oikaisut	-6,6
Tulos ennen veroja IFRS	67,2
Konsernitason lisätiedot, ulkoiset tuotot	
Myynti S-ryhmälle	6 514,8
Muu Kotimaan myynti	655,5
Ulkomaat	326,3
Liikevaihto yhteensä	7 496,6
Marketkauppa	276,1
Matkailu- ja ravitsemiskauppa	281,1
Hankinta- ja palvelutoiminta	6 855,3
Kiinteistöliiketoiminta	84,2
Liikevaihto yhteensä	7 496,6
Konsernitason lisätiedot, aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet	
Kotimaa	1 406,3
Ulkomaat	58,1
Aineelliset- ja aineettomat hyödykkeet yhteensä	1464,3

Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Milj. €	Aineelliset hyödykkeet	Sijoitus-kiinteistöt	Aineettomat hyödykkeet
Hankintameno			
Hankintameno 1.1.2020	1 806,6	87,8	221,8
Muuntoerot	-16,8		-1,4
Lisäykset	355,7	0,2	18,2
Vähennykset	-7,4		-1,7
Siirrot erien välillä	-5,0	10,8	-5,8
Hankintameno 31.12.2020	**2 133,1**	**98,8**	**231,1**
Kertyneet poistot			
Kertyneet poistot 1.1.2020	-467,9	-65,0	-118,9
Muuntoerot	9,7		-2,3
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	7,4		1,7
Tilikauden poistot	-181,7	-1,9	-11,9
Kertyneet poistot 31.12.2020	**-632,6**	**-66,8**	**-131,5**
Kirjanpitoarvo 1.1.2020	**1 338,6**	**22,8**	**102,9**
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	**1 500,5**	**32,0**	**99,6**
Hankintameno			
Hankintameno 1.1.2019	665,0	87,5	191,3
IFRS 16	1 057,6		18,6
Muuntoerot	8,3		0,7
Lisäykset	77,8	0,2	7,2
Vähennykset	-5,6	-0,8	
Siirrot erien välillä	3,5	0,9	4,0
Hankintameno 31.12.2019	**1 806,6**	**87,8**	**221,8**
Kertyneet poistot			
Kertyneet poistot 1.1.2019	-311,6	-63,1	-108,7
Muuntoerot	-4,6		-0,6
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	4,3	0,1	1,2
Tilikauden poistot	-156,1	-1,9	-10,8
Arvonalentumiset	0,1		
Kertyneet poistot 31.12.2019	**-467,9**	**-65,0**	**-118,9**
Kirjanpitoarvo 1.1.2019	**353,5**	**24,3**	**82,7**
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	**1 338,7**	**22,8**	**102,9**

Lähipiiritapahtumat

Liiketoimet ja avoimet saldot osakkuus- ja yhteisyritysten kanssa:

Milj. €	31.12.2020	31.12.2019
Myynnit	22,6	17,0
Ostot	0,6	36,7
Rahoitustuotot ja -kulut	0,5	1,4
Myyntisaatavat ja muut saamiset	2,0	0,8
Lainasaamiset	0,0	25,0
Ostovelat ja muut velat	0,0	0,1

Vakuudet ja vastuusitoumukset

Vastuusitoumukset, milj.€	31.12.2020	31.12.2019	Muutos
Annetut pantit ja vastuusitoumukset			
Pantit	0,1	0,1	0,0
Kiinnitykset	1,4	0,8	0,6
Takaukset	2,5	2,5	0,0
Yhteensä	**4,0**	**3,4**	**0,6**
Muiden velasta annetut vakuudet			
Takaukset yhteisyritysten velasta	110,9	145,4	-34,5
Yhteensä	**110,9**	**145,4**	**-34,5**
Muut muiden puolesta annetut vakuudet			
Pantit yhteisyritysten vastuista	0,5	0,5	0,0
Takaukset yhteisyritysten vastuista	20,4	20,7	-0,2
Yhteensä	**20,9**	**21,1**	**-0,2**
Muut vastuut			
Remburssivastuut	0,0	0,1	0,0

Annetut vakuudet koostuvat pääosin yhteisyritys North European Oil Trade Oy:n ja sen tytäryhtiö North European Oil Trade AB:n puolesta annetuista 82,8 miljoonan euron (116,5 milj. euroa 31.12.2019) velan ja muiden vastuiden takauksista ja panteista sekä yhteisyritys Kauppakeskus Mylly Oy:n puolesta annetusta 49,0 miljoonan euron (50,0 milj. euroa 31.12.2019) velan takauksesta.

Muut taloudelliset vastuut:

Konserni on velvollinen tarkistamaan kiinteistöinvestoinnista tekemiään arvonlisäverovähennyksiä, jos kiinteistön verollinen käyttö vähenee tarkistuskauden aikana. Vastuun enimmäismäärä on 16,1 miljoonaa euroa (9,4 milj. euroa 31.12.2019).

Muut vastuusitoumukset:

Osakassopimuksen mukaiset sitoumukset vastata S-Voima Oy:n sitoumuksista ja rahoittaa sen toimintaa. Osakkaat vastaavat ns. Mankala-periaatteen mukaisesti S-Voima Oy:n sitoumuksista. Tämän periaatteen mukaisesti SOK:n vastuu S-Voima Oy:n kustannuksista sisältäen myös lainojen lyhennykset ja korot sekä poistot määräytyy markkinasähkön osalta osakkaan käyttämän energian mukaan, tuulivoiman ja ydinvoiman (ydinvoiman jatkorahoittamisesta on luovuttu 2012) osalta osakkaan omistamien osakesarjojen suhteessa ja aurinkosähkön osalta osakkaan hallitsemille kiinteistöille rakennettujen aurinkovoimaloiden perusteella.

S-Voima Oy:n osakkaat ovat lisäksi sopineet keskinäisestä velvollisuudesta rahoittaa yhtiön sijoituksia tuulivoiman tuotantoyhtiöihin omanpääomanehtoisesti, jolloin vastuu lähtökohtaisesti jakaantuu osakesarjoittain osakeomistuksen suhteessa. SOK:n 31.12.2020 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu omanpääomanehtoisen rahoituksen osuudesta on arviolta yhteensä 2,1 miljoonaa euroa (0,0 milj. euroa 31.12.2019).

Lisäksi SOK on sitoutunut myöntämään vieraanpääomanehtoista rahoitusta. SOK:n 31.12.2020 mennessä tehtyihin päätöksiin perustuva vastuu vieraanpääomanehtoisen rahoituksen jäljellä olevasta osuudesta on seuraava: North European Oil Trade Oy:lle ehdollista pääomalainaa 5,0 miljoonaa euroa (5,0 milj. euroa 31.12.2019).

Tunnusluvut

Milj. €	31.12.2020	31.12.2019
SOK-yhtymä:	7 600,4	7 496,6
Liikevaihto, milj. €		
	-2,6	102,2
Liikevoitto, milj. €	0,0	1,4
% liikevaihdosta		
	-36,5	67,2
Tulos ennen veroja, milj. €	-0,5	0,9
% liikevaihdosta		
SOK-yhtymä:		
Omavaraisuusaste, %	21,1	24,0
Oman pääoman tuotto, %	-4,7	9,9
Gearing, %	189,9	146,6

Tunnuslukujen laskentakaavat

Omavaraisuusaste, % = $\frac{\text{Oma pääoma yhteensä}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}}$ x 100 %

Gearing, % = $\frac{\text{Korolliset velat - rahavarat}}{\text{Oma pääoma yhteensä}}$ x 100 %

Oman pääoman tuotto-% = $\frac{\text{Tulos rahoituserien jälkeen - verot}}{\text{Oma pääoma keskimäärin}}$ x 100 %